

NATUUR- &
MILIEU-EDUCATIE

JAAAR AANBOD 2024/2025

ZAANS
NATUUR

MILIEU
CENTRUM

NATUUR- & MILIEU-EDUCATIE

Redactie

Annemieke, Kitty, Martine en Paul

Ontwerp en opmaak

bu075

Fotografie

omslag: archief ZNMC

overig: Bart Homburg en archief ZNMC

Augustus 2024

© Zaans Natuur en Milieu Centrum

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden gebruikt zonder toestemming van het ZNMC

Beste lezer,

Dit is waarschijnlijk het laatste schooljaar in ons huidige lescentrum, want in het voorjaar van 2025 verhuizen we naar ons nieuwe centrum. Daar hebben we ongelooflijk veel zin in.

We hebben het komende jaar weer een prachtig aanbod voor alle groepen! We beginnen in september met de sfeervolle expositie *Over Nachten*. In een sprookjesachtige sfeer maken onderbouw-leerlingen kennis met allerlei nachtdiertjes.

Voor groepen 5 en 6 volgt later in het jaar de expositie *Waterwerkers*, en we sluiten het jaar af met de spannende *Rode Oortjes*-lessen. Ook dit jaar wordt deze expositie opgefrist en aangepast aan de huidige tijd.

Op de Stadsboerderij kunnen kleuters weer *Op bezoek bij Tante Clara* en pannenkoekjes bakken tijdens *Boter, kaas en eieren*. Voor bovenbouwgroepen bieden we hier de interactieve les *Afval Race* aan. Het afgelopen jaar zijn we ook begonnen met de *Boerderijspeurtocht* (met een goedgevulde kruiwagen ontdek je ons hele terrein) en vanwege de vele positieve reacties gaan we daar natuurlijk mee door!

Op ontdek-excursie kun je naar de heemtuin, de groene oase midden in onze stad. En bovenbouwgroepen kijken hun ogen uit als ze meegaan op Veenweide-excursie. Waar dans je nou beter dan op ons eigen trilveen?

Zoals elk jaar kunt u als leerkracht de natuur in de klas halen. Wandelende takken en vlinders vrolijken elk schoollokaal op. Daarnaast hebben we een mooi aanbod leskisten dat gehuurd kan worden.

Het digitaal inschrijven verloopt uitstekend. We vragen jullie nog wel om het inschrijfformulier in te vullen en digitaal of per post naar ons toe te sturen, dan kunnen wij rekening houden met het aantal aanmeldingen. Stuur de inschrijving **vóór maandag 16 september** retour aan ons. Voor de eerste lessenreeks *Over Nachten* kunt u al direct inschrijven via onze website.

Ons team kijkt vol enthousiasme uit naar het komende jaar. We hopen weer heel veel kinderen kennis te laten maken met onze prachtige natuur!

Paul Laport

LOCATIES ZNMC

Er is weer een gevarieerd aanbod samengesteld, voor alle leeftijdsgroepen. Jaarlijks maken tussen de 25 en 35 duizend leerlingen gebruik van onze lessen en materialen. Ook voor brede-schoolactiviteiten kunnen scholen een beroep op ons doen. Het ZNMC is een van de hoofdaannemers van Educatie in Zaanstad en een van de ondertekenaars van het Pact Poelenburg/Peldersveld.

Onze lessen worden aangeboden op verschillende locaties.

NATUURMUSEUM E. HEIMANS/LESCENTRUM

Behalve de vaste expositie Natuur in de stad, is er minstens driemaal per jaar een wisselexpositie te bewonderen. Dit jaar gaat het om de exposities: *Over Nachten*, *Waterwerkers* en *Rode Oortjes*. In het lescentrum worden veel van onze lessen gegeven. Het museum is elke zondagmiddag geopend voor reguliere bezoekers..

Thijssestraat 1, 1504 LB Zaandam

t. 075 631 20 20

e. info@znmc.nl

STADSBOERDERIJ DARWINPARK

Jaarlijks wordt onze Stadsboerderij door meer dan 100 duizend mensen bezocht. In onze voormalige grote stal geven we steeds vaker lessen. Ook voor een gewoon bezoekje bent u hier van harte welkom (dinsdag t/m zondag, 10.00-17.00 uur).

De Weer 31, 1504 AH Zaandam

t. 06 25 52 74 86

e. sb.darwinpark@znmc.nl

DE HEEMTUIN

De Heemtuin is gelegen vlak bij het Zaan Medisch Centrum. Hier kunnen schoolgroepen op excursie onder deskundige begeleiding. De tuin is van zondag tot en met vrijdag gratis te bezoeken (openingstijden 9.30-16.30 uur). In de winterperiode ook zaterdag gesloten.

In het Burg. In 't Veldpark

(ten zuiden van het ZMC)

t. 075 635 21 85 (op woensdag en vrijdag)

e. j.buijs@znm.nl

SCHOOLTUINEN

Jaarlijks hebben circa 450 schoolkinderen een tuintje op ons schooltuinencomplex W.J. Prud'homme van Reine. Daarnaast verzorgen wij schooltuinwerk op locatie in het kader van brede schoolactiviteiten.

De Weer 31, 1504 AH Zaandam

t. 06 13 83 03 79

e. info@znm.nl

NATUURSPEELPLAATS DARWINPARK

Deze prachtlocatie is nog hartstikke nieuw. Je kunt hier heerlijk spelen in een mooie natuurlijke omgeving. De speelplaats is geopend van dinsdag t/m zondag, van 10.00 tot 17.00 uur en ook geschikt voor verjaarsfeestjes of schoolreisjes.

De Weer 31, 1504 AH Zaandam

t. 06 25 52 74 86

e. info@znm.nl

EXTERNE LOCATIES

VAARTOCHT-EXCURSIE

De Zaanstreek staat bekend om zijn veenweidegebieden. In samenwerking met Staatsbosbeheer verzorgen we vaartochten in het Guisveld en het Oostzanerveld. Tijdens deze excursies maak je kennis met diverse water- en weidevogels. Onderweg mag je dansen op het trilveen en misschien zie je grutto's in het weiland of roofvogels overvliegen! Scholen die zich voor deze excursie hebben aangemeld, horen van tevoren waar ze zich moeten melden.

staatsbosbeheer

BIJ U OP SCHOOL!

Een aantal educatieve lessen verzorgen wij in (de omgeving van) jullie school. Zo krijgen de kinderen nog beter in beeld wat er allemaal groeit, bloeit en leeft in de directe omgeving van de school.

Informatie

Meer informatie over onze activiteiten en educatie is te vinden op onze website: www.znmc.nl

De Heemtuin, het Natuurmuseum en Stadsboerderij Darwinpark zitten ook op Facebook. **Volg & like ons!**

JAARAANBOD 2024/2025

INSCHRIJFFORMULIER

We ontvangen het inschrijfformulier graag
vóór maandag 16 september retour.

Reageren via e-mail kan: info@znmc.nl of k.bos@znmc.nl

Kosten lessen/excursies

KOSTEN PER LES / EXCURSIE: € 89,-

- Wanneer een ingeroosterde les/excursie wordt vergeten of minder dan 24 uur van tevoren wordt afgezegd, dan worden even goed kosten in rekening gebracht (tenzij er sprake is van overmacht)

Hoe reserveert u voor een les?

- Vul het inschrijfformulier in en mail dat aan ons retour
- U ontvangt van ons een bevestiging van alle aangevraagde lessen en/of educatieve materialen
- Voor aanvang van een lessenreeks ontvangt u een mail waarin u wordt gevraagd zelf digitaal een afspraak in te plannen op www.znmc.nl/educatie

Leskisten

- Leskisten worden door de school opgehaald en ook weer teruggebracht naar het Natuurmuseum E. Heimans/lescentrum (Thijssestraat 1). De uitleenperiode bedraagt twee weken, (van dinsdag tot dinsdag) tenzij anders wordt overeengekomen

KOSTEN PER PERIODE PER UITGELEENDE LESKIST: € 25,-

- Leskisten kunnen meerdere periodes worden aangevraagd
- Neem svp contact met ons op als de leskist incompleet is of als er andere gebreken aan het daglicht komen
- Kosten worden in rekening gebracht als de leskist is ingeroosterd (ook als-ie uiteindelijk niet wordt opgehaald)

Extra

Boerderij Speurtocht

Ga met een kruiwagentje vol opdrachten (maar zonder begeleiding!) op avontuur op de Stadsboerderij. Volg de Tante Clara-bordjes en ontdek leuke plekjes en weetjes

KOSTEN PER GROEP: € 50,- | Reserveer via: www.znmc.nl/educatie

NATUUR IN DE KLAS

Voor alle groepen is het leuk om de natuur in de klas te halen. Het ZNMC biedt daar verschillende mogelijkheden voor:

VLINDERKWEKKAST

MAART - JULI | VLINDERS IN JE KLAS

Bij ons kunt u één of meer vlinderkweekkasten huren (á € 15,- per stuk) voor een periode van 4 weken. In november ontvangt u een mail waarin u de gewenste periode kunt aangeven.

Let op: Bij de Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) dient u zelf een kweekpakket te bestellen.

Wanneer u het pakket in de kweekkast los laat, kan het feest beginnen. Met de klas kun je zien hoe uit de piepkleine eitjes rupsen komen, hoe die langzaam groeien en zich uiteindelijk verpoppen tot vlinders.

CHAMPIGNONS

OKTOBER | SOEP MET CHAMPIGNONS

Er kunnen weer verschillende soorten paddenstoelen gekweekt worden. Leuk voor op de herfsttafel of zomaar achter in de klas. Of heerlijk voor in een pastasaus!

Hier brengen wij u € 15,- voor in rekening.

Wanneer u **NATUUR IN DE KLAS** bestelt, laten wij u weten wanneer u het kunt ophalen op het lescentrum

KRIJG NOU TAKKEN!

OKTOBER / FEBRUARI | WANDELENDE TAKKEN

In ons Natuurmuseum hebben we verschillende soorten wandelende takken. Hoe leuk is het om deze beestjes zelf een tijdje in de klas te hebben. Bij ons huurt u 4 weken een kweekkast met een aantal Indische takken. Natuurlijk voegen wij ook een instructie bij om de dieren zo goed mogelijk te verzorgen.

In totaal brengen wij hier € 25,- voor in rekening.

JAAAR AANBOD PER GROEP

LESSEN

"Als het donker is, is er nog steeds heel veel te zien, te horen en te voelen in het natuurmuseum!"

OVER NACHTEN

SEPTEMBER - DECEMBER

Eekhoorn kan niet slapen omdat ze zo'n honger heeft. Daarom gaat ze op zoek naar hazelnootjes. Waar heeft ze die ook alweer verstopt? In deze sprookjesachtige tentoonstelling gaat eekhoorn samen met de kinderen op zoek. Onderweg maken ze kennis met allerlei nachtdieren, zoals de uil, de rat, een mol, een bunzing en vele andere diertjes. Ze kunnen ze zien, horen, voelen en soms zelfs ruiken!

OP BEZOEK BIJ TANTE CLARA

MAART - APRIL

Wie wil er nou niet op bezoek bij onze tante Clara – de bekendste kip van de hele Zaanstreek. Al vele tienduizenden Zaanse kinderen hebben haar ontmoet. Tijdens een bezoek aan onze Stadsboerderij maken de kinderen ook kennis met andere boerderijdieren. Welke dieren vind je op de boerderij? En wat is hun functie? Een kip geeft eieren, een koe geeft melk. Maar wat doet een geit eigenlijk?

KRIEBELDIERTJES

JANUARI - FEBRUARI

Vorig jaar hadden we een succesvolle expositie over kriebeldiertjes. Dit jaar komen we graag bij scholen langs met allerlei kriebelbeestjes. Ook zo giga-benieuwd naar onze wandelende takken, slakken en andere kriebelbeestjes? Ze zijn helemaal niet eng, maar heel erg nuttig! Reserveer een bezoek via onze site.

LESKISTEN

SLOOTDIERTJES

LENTE - BEGIN NAJAAR

Een echte klassieker deze leskist. Wat zwemt er in de Zaanse sloten? Kinderen halen de spannendste diertjes naar boven met een schepnetje. Op handige zoekkaarten kun je zien welke diertjes je naar boven hebt gehaald.

BODEMDIERTJES

VOORJAAR - NAJAAR

Kleine diertjes. Sommige mensen beginnen al te zweten als ze ze zien. Maar dat is niet nodig, want wormen, kevers, pissebedden, mieren, duizend- en miljoenpoten zijn niet eng. Ze zijn juist leuk! Maak kennis met ze via deze leskist.

KABOUTERPAD

HELE JAAR

Laat kinderen op zoek gaan naar kabouters op het schoolplein. Met deze leskist kun je eenvoudig zelf een kabouterspeurtocht uitzetten waarbij kinderen in groepjes onder begeleiding opdrachten doen. Je bepaalt zelf welke natuuropdrachten geschikt zijn. Elk seizoen heeft andere opdrachten dus elk seizoen een ander pad!

NATUUR IN DE KLAS

Haal de natuur in de klas met:

- Een vlinderkweekkast
- Paddenstoelen
- Wandelende takken

> LEES DETAILS OP PAGINA 8

BOERDERIJ SPEURTOCHT

MEI - JULI

Het is altijd leuk om met de kinderen bij de Stadsboerderij langs te gaan. De klas wordt verdeeld in groepjes die elk hun eigen kruiwagentje krijgen. In elke kruiwagen zitten attributen die je nodig hebt en vragen en opdrachten. Volg de Tante Clara-bordjes en speur heerlijk over de boerderijlocatie. Reserveer de Kruiwagen-les van tevoren. Kosten: € 50,- per groep (de les wordt niet door ons begeleid).

LESSEN

"Die pannenkoekjes zijn zo lekker, ik lust er wel 100!"

OVER NACHTEN

SEPTEMBER - DECEMBER

Eekhoorn kan niet slapen omdat ze zo'n honger heeft. Daarom gaat ze op zoek naar hazelnootjes. Waar heeft ze die ook alweer verstopt? In deze sprookjesachtige tentoonstelling gaat eekhoorn samen met de kinderen op zoek. Onderweg maken ze kennis met allerlei nachtdieren, zoals de uil, de rat, een mol, een bunzing en nog vele andere diertjes. Ze kunnen ze zien, horen, voelen en soms zelfs ruiken!

BOTER, KAAS & EIEREN

SEPTEMBER - NOVEMBER

Deze les vindt plaats in de sfeervolle grote stal van de Stadsboerderij. Koeien geven melk, schapen wol en kippen leggen eieren. In deze les maken kinderen kennis met de verschillende producten. Wie maakt de lekkerste pannenkoek van meel, eieren en melk?

KRIEBELBEESTJES!

JANUARI - FEBRUARI

Vorig jaar hadden we een succesvolle expositie over kriebeldiertjes. Dit jaar komen we bij scholen langs met allerlei kriebelbeestjes. Ook zo benieuwd naar onze wandelende takken, slakken en andere kriebelbeestjes? Ze zijn helemaal niet eng, maar juist erg nuttig! Reserveer een bezoek via onze site.

BOERDERIJ SPEURTOCHT

SEPTEMBER - NOVEMBER

Het is altijd leuk om met de kinderen bij de Stadsboerderij langs te gaan. De klas wordt verdeeld in groepjes die elk hun eigen kruiwagentje krijgen. In elke kruiwagen zitten attributen die je nodig hebt en vragen en opdrachten. Volg de Tante Clara-bordjes en speur heerlijk over de boerderijlocatie. Reserveer de Kruiwagen-les van tevoren. Kosten: € 50,- per groep (de les wordt niet door ons begeleid).

LESKISTEN

BODEMDIERTJES

VOORJAAR - NAJAAR

Kleine diertjes. Sommige mensen beginnen al te zweten als ze ze zien. Maar dat is onnodig, want wormen, kevers, pissebedden, mieren, duizend- en miljoenpoten zijn niet eng. Ze zijn juist leuk! Maak kennis met ze via deze leskist.

SLOOTDIERTJES

VOORJAAR - NAJAAR

Een echte klassieker deze leskist. Wat zwemt er in de Zaanse sloten? Kinderen halen de spannendste diertjes naar boven met een schepnetje. Op handige zoekkaarten kun je zien welke diertjes je naar boven hebt gehaald.

PAPIER MAKEN

HELE JAAR

Van oud papier kun je weer nieuw papier maken. Maar hoe doe je dat eigenlijk? Met behulp van deze leskist kunnen kinderen dat zelf leren. Het is ook leuk om vooraf of aansluitend papiermolen De Schoolmeester te bezoeken.

NATUUR IN DE KLAS

Haal de natuur in de klas met:

- Een vlinderkweekkast
- Paddenstoelen
- Wandelende takken

> LEES DETAILS OP PAGINA 8

ONTDEK-JE- PARK-SPEL

HELE JAAR

Heb je een leuk park of plantsoentje in de buurt van de school? Verdeel je klas in groepjes en ga met behulp van dit spel het park ontdekken. De dobbelsteen bepaalt welke natuuropdracht jullie gaan doen.

LESSEN & EXCURSIES

"Stel je toch voor: één dagje zonder water. Vreselijk lijkt me dat!"

WATERWERKERS

JANUARI - MAART

Oh nee, hellup!!! De waterfabriek ligt plat. Er is een storing die zo snel mogelijk moet worden opgelost. Dat kan de directeur niet alleen, hij heeft de hulp van de leerlingen nodig. Tijdens de hulpactie, leren de leerlingen van alles over water in deze interactieve wisselexpositie.

HEEMTUIN-LES

MEI - JULI

De Heemtuin is een prachtige plek in het hartje van Zaandam. Vanaf het voorjaar is de tuin helemaal prachtig. Een klein paradijs waar van alles bloeit en groeit. Ruikend en kijkend leer je van alles over de natuur tijdens een speurtocht.

STOEPLEVEN

MEI - JULI

We komen langs en samen trekken we eropuit. Geef met stoepkrijt aan wat je ziet. Welke stoeplanten vind je bij jullie school in de buurt? Welke plantjes hebben ronde bladeren en welke zijn behaard? Na afloop weten leerlingen veel beter wat er allemaal te vinden is in de omgeving.

LESKISTEN

SLOOTDIERTJES

VOORJAAR T/M NAJAAR

Een echte klassieker deze leskist. Wat zwemt er in de Zaanse sloten? Kinderen halen de spannendste diertjes naar boven met een schepnetje. Op handige zoekkaarten kun je zien welke diertjes je naar boven hebt gehaald.

PAPIER MAKEN

HELE JAAR

Van oud papier kun je weer nieuw papier maken. Maar hoe doe je dat eigenlijk? Met behulp van deze leskist kunnen kinderen dat zelf leren. Het is leuk om vooraf of aansluitend papiermolen De Schoolmeester te bezoeken.

ZINTUIGEN

HELE JAAR

Alle zintuigen worden geprikkeld door deze leskist. Je gaat niet alleen beter zien, je leert tijdens een circuit door de klas ook scherper zien, horen, ruiken, proeven en voelen.

ONTDEK-JE-PARK-SPEL

HELE JAAR

Heb je een leuk park of plantsoentje in de buurt van de school? Verdeel je klas in groepjes en ga met behulp van dit spel het park ontdekken. De dobbelsteen bepaalt welke natuuropdracht jullie gaan doen.

TEXTIEL

HELE JAAR

Wist je dat de kledingindustrie een van de meest vervuilende industrieën is? Deze leskist is een inspiratiekoffer vol goede ideeën om bewuster met je kleding om te gaan. Koop minder nieuwe kleding, gooi oude kleren minder snel weg. En pimp je oude kleding!

NATUUR IN DE KLAS

Haal de natuur in de klas met:

- Een vlinderkweekkast
- Paddenstoelen
- Wandelende takken

> LEES DETAILS OP PAGINA 8

AANBOD
GROEP
7/8

LESSEN & EXCURSIES

"Varen door de veenweiden, dat is zo leuk. Je hoort en ziet ontelbaar veel vogeltjes. En we hebben gedanst op het trilveen. Het leek wel een feestje!"

RODE OORTJES

APRIL - JULI

Om de twee jaar bieden we deze klassieker aan. En elke keer wordt de expositie weer opgefrist en aangepast aan de tijd. Leerlingen krijgen te maken met uiteenlopende vragen. Hoe verleiden slakken elkaar? Waar zit het voortplantingsorgaan van de vogel? Maar ook: wat is een soa? En kunnen dieren verliefd op elkaar worden? Een les over de liefde en alles wat daarbij komt kijken. Daar krijg je rode oortjes van!

AFVAL RACE

JANUARI - FEBRUARI

In spelvorm worden kinderen uitgedaagd. Wat weten zij over afval? Wat hoort thuis in welke klike? En welke grondstoffen kun je nog prima gebruiken, bijvoorbeeld voor groene energie. Tijdens de Afval Race wordt aandacht besteed aan thema's als plastic soep, zwerfafval, afval verminderen en afvalscheiding. Super interessant, super dynamisch!

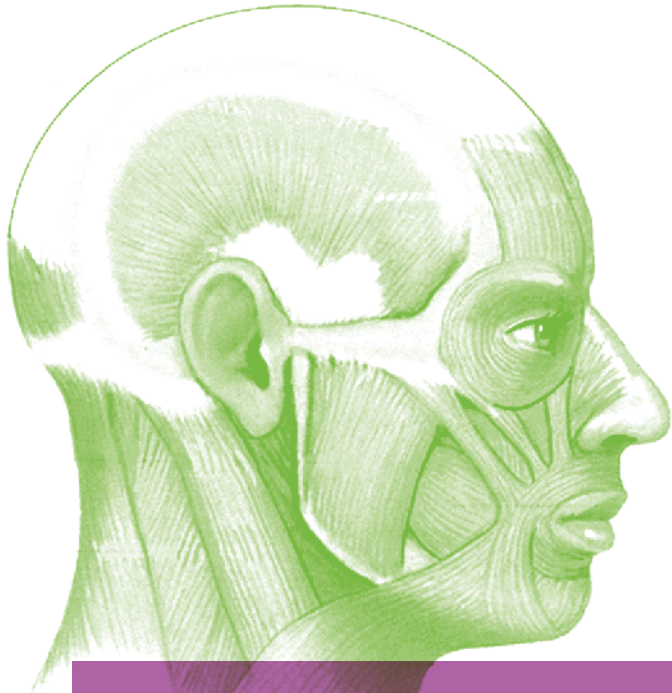
VAARTOCHTEN VEENWEIDE (excursie)

APRIL - MEI

De Zaanstreek staat bekend om zijn veenweidegebieden. In samenwerking met Staatsbosbeheer verzorgen we vaartochten in het Guisveld en Oostzanerveld. Tijdens deze excursies maak je kennis met diverse water- en weidevogels. Onderweg stap je even op het trilveen en zie je misschien grutto's in het weiland of roofvogels overvliegen!

LESKISTEN

BEWEGEN

HELE JAAR

In deze vernieuwde leskist onderzoeken we welke botten en spieren we allemaal in ons lichaam hebben. Waar zijn ze voor bestemd? Kun je ook aanwijzen welke schedel bij welk dier hoort? En welk gebit? En hoe werken de pupil-spiertjes?

TEXTIEL

HELE JAAR

Wist je dat de kledingindustrie een van de meest vervuilende industrieën is? Deze leskist is een inspiratiekoffer vol goede ideeën om bewuster met je kleding om te gaan. Koop minder nieuwe kleding, gooi oude kleren minder snel weg. En pimp je oude kleding!

WATERKWALITEIT

LENTE / NAJAAR

De kwaliteit van water is super belangrijk. Niet alleen in de zomer, als je een keertje wilt zwemmen. Maar ook voor de vissen, de waterplantjes en de kleine waterdiertjes die erin leven. Met deze leskist kun je de waterkwaliteit onderzoeken. Hoe schoon is de sloot bij jouw school?

NIEUW!

NATUUR IN DE KLAS

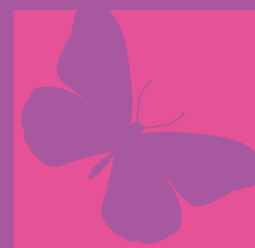
Haal de natuur in de klas met:

- Een vlinderkweekkast
- Paddenstoelen
- Wandelende takken

> LEES DETAILS OP PAGINA 8

We hopen jullie
weer vaak te zien
het komende
schooljaar!!!

**ZAANS
NATUUR**

**MILIEU
CENTRUM**

Thijssestraat 1
1504 LB Zaandam

t. 075 631 20 20
e. info@znm.nl

znm.nl

